

20 ΑΥΓ. 2015

Σελίδες απάντησης: 3

Σελίδες συνημμένων:

Σύνολο σελίδων:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-5243522

Αθήνα 19-8- 2015

Αριθμ. Πρωτ.: 1286

Προς:

Βουλή των Ελλήνων

Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου

Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Διπλώματα ευρεσιτεχνίας επί των φυτικών ποικιλιών και φυλών ζώων και των μεθόδων αναπαραγωγής τους»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 4230/29-7-2015

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Δ. Καμμένος**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στην χορήγηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας για φυτικές ποικιλίες ή κύριες βιολογικές διαδικασίες για την παραγωγή φυτών, η Ευρωπαϊκή Συνθήκη για τις Ευρεσιτεχνίες, άρθρο 53 β, αναφέρει: «Ευρωπαϊκά διπλώματα ευρεσιτεχνίας δεν χορηγούνται όσον αφορά φυτικές ποικιλίες ή φυλές ζώων ή κύριες βιολογικές διαδικασίες για την παραγωγή φυτών ή ζώων. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται για μικροβιολογικές διαδικασίες ή τα προϊόντα αυτών». Δηλαδή, δεν χορηγούνται διπλώματα ευρεσιτεχνίας για φυτικές ποικιλίες ή κύριες βιολογικές διαδικασίες για την παραγωγή φυτών. Ανάλογη διάταξη υπάρχει στον ν. 1733/1987 «Μεταφορά τεχνολογίας, εφευρέσεις και τεχνολογική καινοτομία» (άρθρο 5, παρ. 8, σημείο β). Επίσης, στο π.δ. 321/2001 «Προσαρμογή στην Οδηγία 98/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων» (άρθρο 2, παρ. 2) αναφέρεται: «Μία διαδικασία παραγωγής φυτών ή ζώων είναι κυρίως βιολογική, αν συνίσταται εξολοκλήρου σε φυσικά φαινόμενα όπως η διασταύρωση ή η επιλογή».

Σημειώνεται ότι, πρόσφατα, το Ανώτατο Συμβούλιο Προσφυγών του Ευρωπαϊκού Γραφείου Ευρεσιτεχνίας με απόφασή του για την υπόθεση Αριθ. G0002/12, η οποία αφορά στην μέθοδο βελτίωσης τομάτας με μειωμένη περιεκτικότητα νερού και στο προϊόν της μεθόδου (δηλαδή ο καρπός της τομάτας) και σε μια παρόμοια μέθοδο για το μπρόκολο, δίνει την δυνατότητα να κατοχυρώνονται με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας χαρακτήρες φυτών ακόμη και αν είναι αποτέλεσμα κλασικής βελτίωσης φυτών.

Η αντιπροσωπεία των Κάτω Χωρών έθεσε το ίδιο θέμα στο Συμβούλιο των Υπουργών Γεωργίας-Αλιείας της 13^{ης} Ιουλίου του 2015, θεωρώντας την απόφαση αυτή ως ανησυχητική εξέλιξη για την παραγωγή τροφίμων και την επισιτιστική ασφάλεια, καθώς ο κάτοχος της ευρεσιτεχνίας μπορεί να εμποδίσει την καινοτομία

στην βελτίωση των φυτών μη χορηγώντας την σχετική άδεια στον βελτιωτή. Το γεγονός αυτό δεν συμβαίνει στην περίπτωση δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών, όπου ο κάθε βελτιωτής «χτίζει» στην εργασία του ανταγωνιστή του ελεύθερα (χωρίς δηλαδή σχετική άδεια). Οι βελτιωτές γενικά επιθυμούν να μην εξαρτώνται από τον κάτοχο της ευρεσιτεχνίας, όταν χρησιμοποιούν προστατευόμενο υλικό για πειραματικούς σκοπούς ή για την δημιουργία νέων ποικιλιών. Με τη θέση των Κάτω Χωρών συμφώνησε και η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΑΠΕΝ) στο Συμβούλιο Υπουργών της 13^{ης} Ιουλίου 2015, ότι δηλαδή θα πρέπει να επεκταθεί και στον τομέα των εφευρέσεων που αφορούν φυτά, η εξαίρεση που επιτρέπει στους δημιουργούς φυτικών ποικιλιών να χρησιμοποιούν ελεύθερα και για ερευνητικούς σκοπούς τις ποικιλίες άλλων δημιουργών, με στόχο τη βελτίωσή τους.

Η εν λόγω απόφαση του Ανώτατου Συμβουλίου Προσφυγών του Ευρωπαϊκού Γραφείου Ευρεσιτεχνίας βασίστηκε στα εξής:

1. Η εξαίρεση των κυρίως βιολογικών διαδικασιών (μεθόδων) που αναφέρεται στο άρθρο 53 (β) της Ευρωπαϊκής Συνθήκης για τις Ευρεσιτεχνίες, δεν έχει αρνητική επίδραση στο να επιτρέπεται η προστασία ενός προϊόντος που παράγεται από τέτοιες μεθόδους (φυτά ή φυτικά υλικά, όπως ένα φρούτο). Είναι, δηλαδή, δυνατή η χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας για ένα προϊόν που παράγεται από κύριες βιολογικές διαδικασίες.
2. Ιδιαίτερα, το γεγονός ότι η μόνη διαθέσιμη μέθοδος κατά την ημερομηνία υποβολής για την προστασία είναι μια κυρίως βιολογική διαδικασία για την παραγωγή φυτών που γνωστοποιείται στην αίτηση για την χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας, δεν καθιστά την προστασία που απευθύνεται σε φυτά ή φυτικά υλικά άλλα από μια φυτική ποικιλία, μη επιτρεπτή.
3. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν έχει καμία σημασία ότι η προστασία που παρέχεται από μια αξίωση προϊόντος περιλαμβάνει την παραγωγή του αξιούμενου προϊόντος δια μέσω κύριας βιολογικής διαδικασίας, η οποία εξαιρείται από το άρθρο 53 (β) της Ευρωπαϊκής Συνθήκης για τις Ευρεσιτεχνίες.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την εθνική μας νομοθεσία (Νόμος 1733/1987, άρθρο 10 παρ. 2), μεταξύ άλλων, δεν μπορεί να απαγορευτεί, κατά την έννοια της προηγούμενης παραγράφου, από τον κάτοχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας η χρήση της εφεύρεσης για σκοπούς μη επαγγελματικούς ή ερευνητικούς. Κάτι ανάλογο αναφέρεται και στο άρθρο 15 του κανονισμού Καν.(ΕΚ) 2100/1994 του Συμβουλίου, για τα κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών.

Πλέον των ανωτέρω, σημειώνεται ότι, για να προστατευθεί μια φυτική ποικιλία, σύμφωνα με τον κανονισμό Καν.(ΕΚ) 2100/1994 του Συμβουλίου για τα κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών, θα πρέπει να είναι διακριτή, ομοιόμορφη, σταθερή και νέα (άρθρο 6 του κανονισμού). Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 3 του π.δ. 321/2001 «Προσαρμογή στην Οδηγία 98/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων»:

Παρ. 1. Για την εφαρμογή του παρόντος προεδρικού διατάγματος, μπορούν να κατοχυρωθούν με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας εφευρέσεις, όπως αυτές ορίζονται από τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 1 του Ν. 1733/1987, με αντικείμενο ένα προϊόν που αποτελείται από ή περιέχει βιολογικό υλικό ή μία μέθοδο για την παραγωγή, επεξεργασία ή χρησιμοποίηση βιολογικού υλικού.

Παρ. 2. Βιολογικό υλικό, το οποίο έχει απομονωθεί από το φυσικό του περιβάλλον ή έχει παραχθεί με τη βοήθεια τεχνικής μεθόδου, μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εφεύρεσης ακόμη και στην περίπτωση που προϋπήρχε στη φύση.

Παρ. 3. Εφευρέσεις που αφορούν φυτά ή ζώα, μπορούν να κατοχυρωθούν με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας εάν η δυνατότητα τεχνικής εφαρμογής της εφεύρεσης δεν περιορίζεται σε ορισμένη φυτική ποικιλία ή φυλή ζώου.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 3 της Οδηγίας 98/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για την έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων»:

Παρ. 1. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, μπορούν να κατοχυρωθούν με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας εφευρέσεις, οι οποίες είναι νέες, εμπεριέχουν εφευρετική δραστηριότητα και είναι επιδεκτικές βιομηχανικής εφαρμογής, ακόμη και αν έχουν ως αντικείμενο ένα προϊόν που αποτελείται από ή περιέχει βιολογικό υλικό ή μία μέθοδο για την παραγωγή, επεξεργασία ή χρησιμοποίηση βιολογικού υλικού.

Παρ. 2. Βιολογικό υλικό, το οποίο έχει απομονωθεί από το φυσικό του περιβάλλον ή έχει παραχθεί με την βοήθεια τεχνικής μεθόδου, μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εφεύρεσης ακόμη και στην περίπτωση που προϋπήρχε στην φύση.

Επομένως, με βάση τις ανωτέρω διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας, δεν είναι δυνατόν να κατοχυρωθούν ευρεσιτεχνίες φυτικών ποικιλιών και φυλών ζώων, καθώς και των μεθόδων αναπαραγωγής τους, παρά μόνο εφευρέσεις που αφορούν φυτά ή ζώα (περιλαμβάνονται τα προϊόντα τους) και οι οποίες δεν περιορίζονται σε ορισμένη φυτική ποικιλία ή φυλή ζώου.

Αρμόδιος φορέας στην Ελλάδα για την κατοχύρωση ευρεσιτεχνιών και βιομηχανικών σχεδίων είναι ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΟΒΙ), ΝΠΙΔ (www.obl.gr).

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Α. ΠΟΛΥΜΕΡΟΥ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Βουλευτή κ. Δ. Καμμένο